Gemeente Amsterdam

Beantwoording schriftelijke vragen stadsdeelcommissie

Datum3februari 2026

Onderwerp

Schriftelijke vervolgvragen van de leden Luqman/fractie PvdA en Esajas/fractie D66 naar aanleiding van de beantwoording van de vragen over Buurtparticipatie

Aan het dagelijks bestuur

Inleiding:
Naar aanleiding van de beantwoording door het DB constateren wij dat veel vragen nog onvoldoende concreet worden beantwoord. Vooral de Zuidoost-specifieke ervaringen, financiële risico's, inclusiviteit, toegang en het functioneren van Model C zijn onvoldoende onderzocht. Wij willen nadrukkelijk geen algemene stedelijke evaluatie, maar concrete cijfers, feiten en analyses specifiek voor Zuidoost. Wij vragen daarnaast inzicht in hoe de wettelijke participatiegarantie wordt geborgd, zodat alle bewoners evenredig hun recht hebben om mee te doen, en hoe dit financieel en organisatorisch wordt ondersteund. Gezien het vorenstaande stelt ondergetekende, namens de fractie van PvdA, op grond van Verordening stadsdelen en stadsgebied Amsterdam 2022 (artikel 30), de volgende vragen

1. Wanneer ontvangen we een concrete, Zuidoost-specifieke evaluatie van Model C en de buurtplatformen (per buurt), inclusief cijfers over actieve bewoners, conflicten, inclusiviteit en tevredenheid?
2. Hoe garandeert het DB dat alle bewoners wettelijk evenredig recht hebben om mee te doen?
3. Hoe kan het DB inzichtelijk maken hoeveel geld in Zuidoost via Model C is besteed, en hoe verhoudt dit zich tot de uitgaven en transparantie in Model A en B in andere stadsdelen?
4. Hoe wordt gegarandeerd dat nieuwe bewonersgroepen en initiatieven tijdens de samenwerking altijd toegang houden tot middelen en invloed, ook als een platform al erkend is?
5. Wie beslist in Zuidoost welke bewoners en groepen kunnen deelnemen aan buurtplatformen, en hoe wordt voorkomen dat mensen worden uitgesloten of geïntimideerd? Gemeente Amsterdam
6. Welke maatregelen neemt het DB om fraude, misbruik en poortwachtersrollen te voorkomen en te garanderen dat de democratische eindverantwoordelijkheid altijd bij de overheid blijft?

Beantwoording DB

1. Wanneer ontvangen we een concrete, Zuidoost-specifieke evaluatie van Model C en de buurtplatformen (per buurt), inclusief cijfers over actieve bewoners, conflicten, inclusiviteit en tevredenheid?
Naast de stedelijke evaluatie die we met u gedeeld hebben is er geen Zuidoost specifieke evaluatie, omdat Model C zoals we die kennen binnen buurtbudgetten in de nieuwe collegeperiode niet wordt voortgezet. Op 17 oktober is de Raad hierover geïnformeerd in een Raadsinformatiebrief. We sturen deze voor u mee.
Omdat model C gericht is op structurele relaties, krijgt Zuidoost in 2026 als enige stadsdeel nog buurtbudgetmiddelen voor Model C als overgangsjaar. In 2026 wordt ook samen onderzocht hoe het buurtplatformbudget vorm krijgt en hoe het uniforme buurtbudget het beste kan werken voor Zuidoost. Het is tevens de wens van de buurtplatformen zelf om Model C door te ontwikkelen

naar een buurtplatform budget en het Stedelijk Team Participatie is dit ook met input van Zuid-oost aan het uitwerken ter voorbereiding op de nieuwe bestuursperiode (2026-2030). We nemen uw aanbevelingen die u heeft gedaan in de adviesaanvraag over Model C+ hierin zowel ambtelijk als bestuurlijk mee samen met de zorgen die u heeft geagendeerd in uw schriftelijke vragen.

Als het gaat om de huidige stand van zaken dan hebben we u geinformeerd in de adviesaanvraag van Buurtbudgetten 2026 Model C+. We hebben u meegenomen in de bevindingen van afgelopen jaar en de knelpunten die we hebben geconstateerd. Op basis van deze bevindingen heeft het Dagelijks Bestuur gezocht hoe er binnen de gestelde kaders oplossingen en verbeteringen kunnen worden aangebracht in de uitvoering van Model C. We stellen het op prijs dat u heeft ingestemd met het voorstel om Model C+ in te voeren en hebben uw adviezen kunnen overnemen.

In de beantwoording van uw eerdere vragen over inclusieve buurtparticipatie hebben we reeds toegelicht dat we in verband met de privacy van onze bewoners niet in detail in kunnen gaan op conflicten of onenigheden.
Ondanks dat u heeft aangegeven geen stedelijke evaluatie te willen, achten we het wel nog relevant om een aantal punten uit de stedelijke evaluatie te benoemen, die specifiek gaan over Model C. Over de Buurtbudgetten Over Model en C specifiek over Zuidoost is het volgende gezegd:

- Buurtcollectieven en sleutelfiguren in de buurt zijn een goede manier om buurtbudgetten onder de aandacht te brengen bij bewoners. In Model C wordt al veel gewerkt met sleutelfiguren en buurtcollectieven. De strategie zou nog meer uitgebouwd kunnen worden, ook bij andere stadsdelen.
- Bij Model C zitten net als bij ModelB1 en B2 dialoogvormen automatisch meer ingebakken in het proces van het aanvragen en doorlopen van een buurtbudget dan bijvoorbeeld Model A. Deze dialogen brengen verschillende thema's die bewoners belangrijk vinden aan het licht. Naast co-creatie en bijeenkomsten georganiseerd door buurtcollectieven, is het waardevol om ook op andere manieren de dialoog over wat bewoners verwachten in hun buurt te stimuleren. Dit kan het aantal bewoners dat bereikt wordt met buurtbudgetten vergroten.
- Het verzamelen van likes en stemmen door bewoners om hun initiatief verkozen te krijgen, beleven bewoners niet altijd als een eerlijke strijd. Model C en B2 lijken iets minder gevoelig voor deze perceptie van oneerlijkheid.

2. Hoe garandeert het DB dat alle bewoners wettelijk evenredig recht hebben om mee te doen?
Elke bewoner kan meedoen met de buurtbudgetten. De bewonerscollectieven die een aanvraag indienen voor de buurtbudgetten Model C, dienen aan te tonen dat ze draagvlak genieten in de buurt en dat ze inclusief werken. Alle bewonerscollectieven organiseren buurtbijeenkomsten waar ideeën worden verzameld en plannen worden besproken. Vaak wordt er tijdens dit soort bijeenkomsten gestemd over de plannen en/of gezamenlijk prioriteiten gesteld. Het buurtbudget is uiteraard beperkt waardoor elke keer een afweging gemaakt moet worden welke activiteiten uitgevoerd gaan worden en welke niet.
Bij het beoordelen van de buurtbudget aanvragen van Model C Zuidoost kijken we naar hoe men de buurt wil betrekken en wat de 'reikwijdte', dat wil zeggen de netwerkpositie en bekendheid, van de aanvrager/buurtcollectief in de buurt is.

3. Hoe kan het DB inzichtelijk maken hoeveel geld in Zuidoost via Model C is besteed, en hoe verhoudt dit zich tot de uitgaven en transparantie in Model A en B in andere stadsdelen?

Elk jaar stelt het DB de buurtbudgetten vast inclusief de hoogte van de bedragen. Dit geldt voor alle stadsdelen.

Uitgaven en transparantie Model C
Bij Model C dient een bewonerscollectief per buurt één aanvraag. De transparantie over uitgaven en besteding is geregeld in de vorm van buurtbijeenkomsten die door het bewonerscollectief worden georganiseerd. Vaak publiceren bewonerscollectieven ook hun plannen/aanvragen op hun website, via buurtkranten of andere media. Sommige bewonerscollectieven houden ook ledenvergaderingen, zoals de bewonersvereniging Nellestein. En daarnaast hebben een aantal buurtplatformen met open poen gewerkt.Voor de verantwoording van subsidies van Model C gelden we algemene ASA verplichtingen.

Uitgaven en transparantie Model A en B:
De transparantie is geregeld door dat er een vastgesteld bedrag is voor het stadsdeel en de planindieners hun aanvraag voor een bedrag onderbouwen met hun plan op de website waarop gestemd kan worden
Wanneer de uitvoering start, ontvangen de planindieners ofwel een subsidie twv dat bedrag, ofwel het plan wordt door de gemeente uitgevoerd en wordt het bedrag overgemaakt naar de desbetreffende directie.

4. Hoe wordt gegarandeerd dat nieuwe bewonersgroepen en initiatieven tijdens de samenwerking altijd toegang houden tot middelen en invloed, ook als een platform al erkend is?
Bij een buurtbudget aanvraag dient een bewonerscollectief inzichtelijk te maken hoe de voorgenomen uitgaven van het buurtbudget worden voorgelegd aan de bewoners namens wie het collectief de aanvraag indient.
In de aanvraag dienen de volgende onderdelen te worden beschreven door het bewonerscollectief.

- **Draagvlak**
  Een voorstel hoe het bewonerscollectief de voorgenomen uitgaven van het buurtbudget voorlegt aan de bewoners(groepen) die zij vertegenwoordigen. De budgetten die gaan worden besteed moeten goedgekeurd zijn door het bewonerscollectief.
- **Betrokkenheid van bewoners bij formulering activiteiten**
  Een voorstel voor de manier waarop het bewonerscollectief de bewoners in hun gebied, wijk of buurt betrekken bij het komen tot activiteiten waaraan het buurtbudget uitgegeven zal worden. Hiervoor kunnen voorbeelden uit het verleden gebruikt worden waaruit blijkt dat een bewonersgroep handelt in het belang van de buurt, breed draagvlak geniet en in staat is om de betrokkenheid van bewoners te waarborgen op inclusieve en lerende wijze.
- **Inclusiviteit**
  Op welke manier uw plan bijdraagt aan inclusiviteit. Uit uw aanvraag moet blijken dat er een brede vertegenwoordiging van belangen en solidariteit tussen groepen bewoners is.

Dit is waar de aanvragen op worden beoordeeld en waar de projectleiders democratisering ook op monitoren. Daarnaast is het nog meer vergroten van betrokkenheid van bewoners, inclusiviteit en draagvlak de core focus van de begeleiding van !Woon naast het versterken van de zelforganisatie van buurtplatformen en bewonerscollectieven. Als er een buurtcollectief erkend wordt als een buurtplatform, dan is de gemeente verplicht samenwerkingsafspraken met het platform vast te leggen over hoe het platform en de gemeente samenwerkt, wat de rol van het platform in de buurt wordt en hoe die rol vervuld wordt.
Conform artikel 16,5 van de participatieverordening kan de erkenning worden ingetrokken en/of de samenwerkingsafspraken geschorst worden.

5. Wie beslist in Zuidoost welke bewoners en groepen kunnen deelnemen aan buurtplatformen, en hoe wordt voorkomen dat mensen worden uitgesloten of geïntimideerd?

Een buurtplatform is een netwerkorganisatie in de buurt en als zodanig dient het platform open te voor samenwerking met alle bewoners en alle groepen.
Aan een buurtplatform wordt voor vier jaar de status van erkenning verleend. Tijdens die periode overlegt het DB met de platformen en kijkt naar de samenwerking en de positie in de buurt. Mocht het platform niet voldoen aan hun rol van een netwerkorganisatie/gesprekspartner dan kan de status worden ingetrokken. Dit is benoemd in artikel 16.5 van de participatieverordening: *Het college/DB kan de erkenning als buurplatform en de samenwerkingsafspraken schorsen indien het buurtplatform: a. niet meer voldoet aan de in het eerste lid gestelde eisen; b. de afspraken niet of niet volledig nakomt, of; c. naar het oordeel van het college om een andere reden niet functioneert.*

Indien er aantoonbaar sprake is van intimidatie dan is dat een gegronde reden om de status van erkend buurtplatform in te trekken of te waarborgen dat de persoon om wie het gaat niet meer een rol vervult binnen het buurtplatform.

Wanneer er sprake is van onenigheid in een buurt of wanneer er signalen zijn dat bewoners worden uitgesloten of geïntimideerd, dan hebben team Democratisering, het betrokken gebiedsteam en !Stichting Woon hier een rol in. Door te signaleren, verbinden en dit bespreekbaar te maken. Stichting !woon kan hierin een bemiddelende en begeleidende rol vervullen en daarnaast is er een mediation pool van de gemeente Amsterdam waar gebruik van gemaakt kan worden. Verder belangrijk om te noemen dat als er sprake is van onenigheid, de vaste aanspreekpunt van !Woon altijd derde collega's zal inschakelen om de onafhankelijkheid en neutraliteit te kunnen bewaken.

6. Welke maatregelen neemt het DB om fraude, misbruik en poortwachtersrollen te voorkomen en te garanderen dat de democratische eindverantwoordelijkheid altijd bij de overheid blijft?
Wanneer een buurtplatform zich herhaaldelijk niet aan samenwerkingsafspraken houdt en ook geen verbetering laat zien of wanneer er sprake is van fraude, misbruik of andere niet toelaatbare gedragingen dan kan het Dagelijks Bestuur besluiten om de de erkenning in te trekken.
Als het gaat om financiële middelen dan zijn de geldige subsidieregelingen en verordeningen van toepassing waarin de 'overheid' op besteding en eindverantwoording beoordeelt en stuurt.